

acestor *ardeleni* - consemna regina Maria, - care vor lupta în rând cu noi, pentru același ideal, ne umple inimile de nădejde ! Ei sunt o parte din marele vis pentru care luptăm”²⁹.

Propaganda revoluționară a soldaților ruși revine din nou în actualitate în luna iulie 1917, fiind împrăștiată manifeste pacifiste și republicane. În timp ce ministrul plenipotențiar al Elveției în România constata lipsa de adeziune a opiniei publice la problema schimbării formei de guvernământ³⁰, corespondentul ziarului „Times” menționa faptul că „Regele și Regina au făcut tot posibilul pentru a inspira poporului lor curaj, încredere în viitor și credință în Aliat”³¹.

În vara anului 1917, regele Ferdinand și principele moștenitor Carol s-au aflat permanent pe front, exprimându-și deplina încredere în forța combativă a trupelor și recompensând cu decorații pe cei ce s-au distins în luptele de la Mărăști, Mărășești și Oituz. „În rândurile ostașilor de pe front - se arăta într-un articol de fond al ziarului *Mișcarea - Saveranul nostru a dus veșnic pilda bărbăției și dovada grațitudinii pe care țara o are pentru bravii apărători ai pământului strămoșesc ... Iar în fruntea tuturor operelor de caritate și de alinare a suferințelor prilejuite de război, strălucește M. S. Regina Maria ...*”³².

Preluarea puterii de către bolșevici în Rusia periclitează în mod particular situația militară a României, iar vechile planuri de detronare sau chiar de asasinare a Familiei regale capătă din nou consistență. „*Ne obișnuiserăm - consemna Nicolae Iorga - cu procesiunile de soldați bărboși cu panglici roșii pe piept cari mergeau pe străzile Iașilor supt prapuri de aceeași colorare, purtând inscripții revoluționare solemne și naive ...*”³³. De această dată, trupele române acționează energic, dezarmând unitățile rusești constituite într-un Soviet bolșevic la Socola, măsuri care aveau să determine guvernul sovietic de la Petrograd să rupă relațiile diplomatice cu România.

²⁹ Maria, Regina României, *op. cit.*, vol. III, p. 186.

³⁰ 1918 la Români, vol. II, doc. nr. 286, p. 923.

³¹ *Ibidem*, doc. nr. 298, p. 996.

³² „*Mișcarea*”, nr. 207, 13 septembrie 1917.

³³ N. Iorga, *Supt trei Regi*, p. 257 - 258.

și Războiul pentru Întregirea Națională (1916 - 1918)

După semnarea Armistițiului de la Focșani (26 noiembrie / 9 decembrie 1917) s-au intensificat presiunile asupra guvernului român în vederea încheierii păcii. Într-un raport către împăratul Wilhelm al II-lea, Mackensen consemna dorința cercurilor politice de la București de a înlocui dinastia existentă cu una germană protestantă, candidatura unui arhiduce austriac fiind exclusă. Totodată, se sublinia că „*armata română păstrează încă o disciplină severă, iar Regele și Regina au știut, în starea de mizerie a războiului, să-și câștige simpatii*”³⁴.

La Iași, opiniile asupra atitudinii României erau împărțite. Conservatorii - democrați avansau ipoteza părăsirii țării de către Familia regală și guvern, eventualitate respinsă categoric de regele Ferdinand: „*Cât timp va rămâne liber un petec al teritoriului național, eu voi rămâne acolo; cât timp va rămâne un soldat și un drapel român, eu voi rămâne alături de ei, oricare va trebui să-mi fie soarta*”³⁵. Întrucât rezistența armată nu mai era posibilă, Suveranul va numi la 29 ianuarie 1918, un nou guvern, în frunte cu generalul Averescu, pentru a discuta condițiile păcii. În concepția prim - ministrului, total diferită de cea a partenerilor de discuție, România, nefiind învinsă, nu putea semna decât „*o pace onorabilă*”, cu menținerea dinastiei și a *statu-quo-lui* teritorial³⁶.

Un moment extrem de delicat pentru Suveran l-a reprezentat convorbirea din februarie 1918 cu reprezentantul austro - ungar, Ottokar Czernin, la Răcăciuni (Bacău). întrevederea fusese acceptată de Rege după lungi ezitări și numai datorită insistențelor lui Averescu. Amintind de „*josnica trădare a României*”, Czernin solicita semnarea imediată a păcii, în condițiile impuse de Puterile Centrale. În caz contrar, continuitatea luptei era inevitabilă, ceea ce va însemna „*sfârșitul României și al dinastiei*”. La replica Regelui că nu va găsi niciodată un guvern care să accepte condițiile grele ale păcii, Czernin sugerează constituirea unui Cabinet Marghiloman³⁷. Profund indignat

³⁴ 1918 la Români, vol. II, doc. nr. 316, p. 1.034 - 1.037.

³⁵ Ion Gh. Duca, *op. cit.*, vol. IV, Editura Machiavelli, București, 1994, p. 77.

³⁶ 1918 la Români, vol. II, doc. nr. 332, p. 1.066.

³⁷ *Ibidem*, doc. nr. 336, p. 1.079 - 1.080.